

TACHTIG JAAR BEVRIJDING

In mei 1945 kwam in ons land een einde aan de Tweede Wereldoorlog. Het afschuwelijke nationaalsozialistische regime ging gelukkig ten onder. Het zuiden werd echter al in het najaar van 1944 bevrijd. Op de eerste dag van de maand september hebben wij bij de Citadel in 's-Hertogenbosch de slachtoffers van de Holocaust, vooral Joden en Sinti, uit de provincie Noord-Brabant herdacht. Later, in de maand september, werden in Waalre de Brabantse gesneuvelden herdacht. Eind oktober houden wij in de Sint Jan een oecumenische viering ter herinnering aan de bevrijding van 's-Hertogenbosch door, met name, troepen uit Wales.

Indringende vragen

Opnieuw worden wij geconfronteerd met het onvoorstelbare lijden dat de nazi's veroorzaakt hebben. En indringende vragen worden gesteld, zoals de vraag hoe dit mogelijk was in een continent waar al zovele eeuwen het evangelie is verkondigd. Is de kerstening van Europa ooit gelukt of is het evangelie maar een dun laagje en zijn wij ten diepste heidenen gebleven? Hoe zullen wij reageren als ons land onverhoopt opnieuw bij een oorlog betrokken zou raken? Ik ben bang dat de meesten van ons terugvallen op een overlevingsmodus en vooral het eigenbelang zullen dienen.

Christelijke vrijheid

De ondergang van het nationaalsocialisme in 1945 betekent dat wij gelukkig in vrijheid en vrede kunnen leven. Vrijheid betekent voor een christen niet 'doen waar je zin in hebt'. Christelijke vrijheid heeft alles te maken met een relatie met God en dienstbare liefde. Gods Geest bevrijdt ons van zelfzucht en egocentrisme. De Geest stelt een christen in staat tot solidariteit. Het gaat niet allereerst om ons eigen geluk, maar juist om het geluk van de naaste die de Heer aan ons toevertrouwt. De viering van 80 jaar vrijheid nodigt ons ook uit stil te staan bij evenzovele jaren van vrede.

Fragmentarische vrede

God is in Christus bij ons gekomen als een man van vrede. De vrede van Christus is veel rijker dan de afwezigheid van oorlogsgeweld. Zijn vrede wil iedere mens omvormen en vernieuwen. Als het goed is, werkt de vrede van de Heer niet alleen door in ons persoonlijk leven, maar ook in onze maatschappelijke verhoudingen. Wij zijn geroepen om tekens op te richten van Gods vredesrijk. Maar de wereld waarin wij leven laat iets anders zien. Gods vrijheid en vrede blijken uitermate broos en fragmentarisch. Juist in onze dagen weten wij van mensen die lijden door geweld. Machthebbers die dag in dag uit verantwoordelijk zijn voor de dood van soldaten, vrouwen en kinderen. Wij kennen de beelden uit Soedan, Gaza, Israël, Libanon en Oekraïne en zovele andere plaatsen van onheil. Jeruzalem, letterlijk stad van vrede, is in onze dagen helaas een verscheurde stad vol onvrede.

Aanvechting

Bij het nieuws over talloze oorlogen voelen wij ons onmachtig en kan ons geloof in Gods trouw stevig worden aangevochten. Wij kunnen ons dan herkennen in Job uit het Oude Testament die, na een leven in voorspoed, in diepe ellende wordt gedompeld. Aanvankelijk is hij gelaten bij het verlies van dierbaren en bezittingen. Maar al spoedig vervloekt hij de dag van zijn geboorte en ervaart hij God als afwezig en zwijgend. Maar Job blijft, in alle ellende, met zijn Heer verbonden. Job blijft vertrouwen op Gods trouw. Gezegend is de mens die, ook in de wereld van vandaag, dat vertrouwen als geschenk mag ontvangen. In Christus kennen wij God als zorgzaam, beschermend en voorzienig. Laten wij als vrienden van de Heer elkaar ook zorgzaam en beschermend tegemoet treden. Wij zijn geroepen te leven van de belofte dat Gods licht uiteindelijk de duisternis zal verdrijven. Te leven als vrije kinderen van God.

Mgr. Dr. Gerard de Korte